

حساب _____ دفتر گل

تاریخ	شماره	شرح	بکار		بکار	بیمانه
			بیل	بیل		
		ستول ارضه				
		تقل صنفه				

حساب _____ دفتر گل

تاریخ	شماره	شرح	بکار		بکار	بیمانه
			بیل	بیل		
		ستول ارضه				
		تقل صنفه				

دفتر گل

حساب

تاریخ شماره	تاریخ		شرح	بکار بیل	بناکار بیل	بیمانه بیل
	روز	ماه				
			ستول ارضه			
			تقل صنفه			

دفتر گل

حساب

تاریخ شماره	تاریخ		شرح	بکار بیل	بناکار بیل	بیمانه بیل
	روز	ماه				
			ستول ارضه			
			تقل صنفه			

دفتر گل										حساب	
تاریخ شماره	تاریخ		شرح	بکار	بکار	بکار	بکار	بکار	بکار	بکار	
	روز	ماه									
			ستول ارضه								
			تقل صنفه								

دفتر گل										حساب	
تاریخ شماره	تاریخ		شرح	بکار	بکار	بکار	بکار	بکار	بکار	بکار	
	روز	ماه									
			ستول ارضه								
			تقل صنفه								

ارزیابی فعالیت هنرجو در کارگاه حسابداری عملی

نمره

الف - ارزیابی کار فردی

۱- نظم و انضباط، توانایی، سعی و تلاش در انجام کارها

۲- دقت، تمیزی، سرعت و ممارست در کار

۳- داشتن مسئولیت در بهتر انجام دادن تکالیف و امور محوله

ب - ارزیابی فرد در کار گروهی

۱- تقسیم صحیح فعالیت‌ها، رعایت توالی فعالیت با اعضای گروه کاری

۲- همکاری، همفکری و تعاون در انجام بهتر امور با اعضای گروه کاری

۳- رعایت زمان مقرر برای انجام تکالیف و هماهنگی با اعضای گروه کاری

۴- مشاوره با اعضای گروه کاری و ارائه صحیح، کامل و به موقع تکالیف

ج - ارزیابی عمومی کار

۱- رعایت اصول مربوط به صدور اسناد حسابداری، دفترنویسی و گزارش نویسی

۲- رعایت ضوابط در شماره و تاریخ گذاری اسناد، تکمیل ضمائم، امضای اسناد،

جمع زدن صحیح ستون‌ها و مانده گیری حساب‌ها

--	--	--	--	--

۳- کاهش در اشتباهات، قلم خوردگی و لاک گیری، توجه به جزئیات فعالیت‌ها،

نظم و تمیزی در صدور اسناد حسابداری، ثبت دفاتر و ارائه کامل و صحیح گزارش‌ها

ارزیابی فوق مربوط به تمرین شماره(های)----- است و نمره هنرجو ----- می‌باشد.

محل امضای هنرآموز

تاریخ:

ارز و حسابداری داد و ستدهای ارزی (مطالعه آزاد)

تمامی تعهدات به پول خارجی و قابل پرداخت از خارج، چه وجوه (به پول خارجی) نگاهداری شده در بانک‌های خارجی و چه اوراق بهادار یا چک‌های به پول خارجی و قابل پرداخت در خارج، ارز خوانده می‌شود.^۱

بنابر تعریف فوق می‌توان گفت که فقط اسکناس‌های خارجی به معنای اخص ارز تلقی نمی‌شود. حسب تعریف استانداردهای حسابداری ایران، ارز عبارت است از هر واحد پولی به غیر از واحد پول گزارشگری.^۲

هم‌چنین، پول اعم از ارز یا اسکناس، هنگامی که دارنده‌ی آن بتواند با آزادی عمل، آن را به هر پول دیگری تعویض و مبادله نماید در آن زمان گفته می‌شود که پول یا ارز قابلیت تبدیل دارد. لذا تبدیل، معاوضه یا مبادله‌ی یک پول خارجی را به واحد پول گزارشگری (واحد پولی به کار رفته در ارایه صورت‌های مالی) را تسعیر می‌گویند. طبق تعریف ارایه شده در استانداردهای حسابداری ایران، تسعیر فرآیندی است که از طریق آن، اطلاعات مالی مبتنی بر ارز، برحسب واحد پول گزارشگری بیان شود.

برای مبادله یا معاوضه پول لازم است نرخ تبدیل پول خارجی به پول کشور دیگر از نسبتی که واحدهای پولی دو کشور را در یک زمان معین، به یک‌دیگر تبدیل می‌نماید استفاده کرد که به آن نرخ تسعیر ارز یا نرخ مبادله ارز یا نرخ برابری ارز گفته می‌شود. مطابق تعریف استانداردهای حسابداری ایران، نرخ تسعیر عبارت است از نرخ تبدیل دو واحد پولی به یک‌دیگر (شامل انواع نرخ‌های برابری رسمی، قراردادی و غیره) که در فرآیند تسعیر به کار گرفته می‌شود.

نرخ تسعیر ارز در ایران توسط مراجع پولی و بانکی (بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران) تعیین و اعلام می‌گردد و مانند اکثر کشورها نرخ یک ارز خاص برحسب مقدار معینی از ارز دیگر بیان می‌شود. به‌طور مثال در ایران نرخ برابری یک دلار امریکایی یا یک یورو اروپایی یا یک دلار کانادایی و ... در مقابل مقدار معینی از واحد پول ایران (ریال) اعلام می‌گردد. یعنی

یک دلار امریکا ۸۸۱° ریال

یک یورو اروپایی ۱۱۷۲° ریال

حال چنانچه خواسته شود میانگین نرخ برابری یک پول خارجی (دلار امریکا) در مقابل یک پول خارجی دیگر (یورو اروپا) محاسبه و تعیین شود کافی است براساس میانگین نرخ برابری ریال و دلار امریکا و هم‌چنین ریال و یورو اروپا (مثال فوق) به ترتیب زیر عمل گردد.

$$= \frac{1172}{881} = 1/33.03 \text{ یک یورو اروپا}$$

یعنی هر یک یورو اروپا برابر ۱/۳۳°۳ دلار امریکا ارزش دارد که به عدد ۱/۳۳°۳ نرخ برابری یورو در مقابل دلار امریکا گفته می‌شود.

به موجب استانداردهای حسابداری، یک داد و ستد ارزی به تاریخ وقوع و معمولاً با استفاده از نرخ تسعیر در تاریخ انجام معامله به ریال در مدارک مالی واحد تجاری ثبت می‌شود. هرگاه بین نرخ تسعیر ارز در تاریخ تسویه هرگونه اقلام پولی ناشی از یک معامله با نرخ تسعیر ارز در تاریخ انجام همان معامله اختلافی وجود داشته باشد تفاوت تسعیر ارز به‌وجود می‌آید که این تفاوت سود یا زیان حاصل از تسعیر ارز تلقی می‌شود. در این صورت سود و زیان حاصل از تفاوت تسعیر ارز چنانچه مربوط به وام ارزی یا داد و ستدهای ارزی که در تاریخ ترازنامه تسویه حساب نشده است وجود داشته باشد، سود و زیان مزبور به محض شناسایی به حساب سود و زیان همان دوره (درآمد یا هزینه تسعیر ارز) منظور می‌شود. ولی چنانچه این تفاوت مربوط به خالص سرمایه‌گذاری واحد تجاری اصلی در یک واحد تجاری خارجی باشد مبلغ مزبور به حساب حقوق صاحبان سرمایه منظور می‌گردد.

۱- ارز و عملیات بازار پولی، نشریه شماره ۴۳ مؤسسه حسابرسی سازمان صنایع و سازمان برنامه - سال ۱۳۶۲. صفحه ۱-۲

۲- استانداردهای حسابداری، نشریه شماره ۱۶۰ سازمان حسابرسی، استاندارد حسابداری شماره ۱۶ (تسعیر ارز) - سال ۱۳۸۱. صفحه ۲۹۶

نکاتی درباره معاملات ارزی براساس استانداردهای حسابداری ایران

- ۱- کلیه معاملاتی که طی یک هفته یا یک ماه انجام می‌شود براساس نرخ میانگین هفتگی یا ماهانه تسعیر می‌شود. در صورتی که نوسانات نرخ ارز قابل توجه باشد، استفاده از نرخ میانگین برای تسعیر ارزی انجام شده طی دوره قابل اتکا نخواهد بود.
- ۲- در تاریخ ترازنامه، اقلام پولی ارزی باید با استفاده از نرخ تسعیر در تاریخ ترازنامه تسعیر شود.
- ۳- در شرایط چند نرخ بودن ارز، ثبت اولیه و تسعیر اقلام ارزی در تاریخ ترازنامه براساس نرخ ارز تعیین شده، طبق مقررات ارزی مربوط انجام می‌شود.
- ۴- تفاوت‌های ناشی از تسویه یا تسعیر اقلام پولی ارزی واحد تجاری، به نرخ‌های متفاوت با نرخ‌هایی که در ثبت اولیه این اقلام یا در تسعیر این اقلام در صورت‌های مالی دوره قبل به کار رفته است باید به‌عنوان درآمد یا هزینه دوره وقوع شناسایی شود.

مؤلف

هدف‌های رفتاری (مسئله ۲-۴): انتظار می‌رود با حل این مسئله، هنرجو توانایی انجام ثبت عملیات مربوط به حسابداری امانی را با توجه به صورت حساب ارزی به شرح زیر به دست آورد:

- ۱- صورت حساب حق العمل کار را با توجه به مستندات و مدارک برحسب ارزش مورد معامله کنترل نماید.
- ۲- عملیات مربوط به ارسال کالای امانی برای حق العمل کار را برحسب ریال در حساب‌ها ثبت کند.
- ۳- هرگونه رویداد مالی در ارتباط با فعالیت‌ها و عملیات حق العمل از طریق تسعیر ارزش به ریال را در دفاتر ثبت کند.
- ۴- ثبت عملیات مربوط به بستن حساب‌های مرتبط با کالای امانی را انجام دهد.
- ۵- سود و زیان کالای امانی فروش رفته را براساس تسعیر ارزش به ریال محاسبه کند.
- ۶- مانده موجودی کالای امانی نزد حق العمل کار را در ترازنامه به ریال نمایش دهد.

مسئله ۲-۴ (مطالعه آزاد)

در ادامه‌ی مسئله‌ی ۱-۴ مؤسسه تجارتي پاینده، با توجه به وجود کلیه‌ی مفروضات آن، چنانچه حق العمل کار، صورت حساب خود را به ترتیب زیر ارائه نماید. (واحد پول امارات درهم می‌باشد).

۲۹۳۰۰ درهم

فروش ۳۵۰۰ عدل پنبه

کسر می‌شود:

الف - هزینه‌ی ترخیص و عوارض و سود گمرکی	۱۴۹۰ درهم
ب - هزینه‌ی بارگیری و حمل در شارجه	۹۷۵ درهم
ج - هزینه‌ی انبارداری	۲۹۵ درهم
د - هزینه‌ی جابجایی و بیمه آتش‌سوزی	۲۶۰ درهم
هـ - هزینه‌ی توزیع و فروش	۳۵۰ درهم
و - حق العمل کاری ۵٪ فروش	۱۴۶۵ درهم
ز - حق التضمین ۱٪ فروش	۲۹۵ درهم
جمع هزینه‌ها	۵۱۳۰ درهم
وجه حواله شده	۲۳۲۵۵ درهم

۲۸۳۸۵ درهم

۹۱۵ درهم

مانده بدهی

چنانچه ارزش هر درهم امارات ۲۱۵ ریال فرض شود و مؤسسه‌ی تجارتي پاینده بابت حواله ارسالی از امارات مبلغ ۴۹۹۹۸٫۲۵ ریال از بانک دریافت کرده باشد.

مطلوب است:

- ۱- ثبت عملیات مربوط به محموله‌ی امانی مزبور در دفاتر روزنامه و کل مؤسسه تجارتي پاینده و حق العمل کار (براساس واحد پول هر کشور)
- ۲- ثبت عملیات مربوط به بستن حساب‌های مربوط به کالای امانی و محاسبه‌ی سود و زیان کالای امانی فروش رفته در دفاتر مؤسسه تجاری پاینده.

۳- نحوه‌ی نمایش موجودی کالای امانی نزد حق العمل کار در تاریخ ترازنامه آمر.

۱- در پایان فصل هفتم کتاب اصول حسابداری ۲ حل خواهد شد.

دفتر گل حساب

بایمانده بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	تاریخ		شماره سند
																		روز	ماه	
ستول ارضه																				
تقل صنفه																				

دفتر گل حساب

بایمانده بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	تاریخ		شماره سند
																		روز	ماه	
ستول ارضه																				
تقل صنفه																				

حساب

دفتر گل

تاریخ	شماره	شرح	بکار		بکار	بیمانه
			بیل	بیل		
		ستول ارضه				
		تقل صنفه				

حساب

دفتر گل

تاریخ	شماره	شرح	بکار		بکار	بیمانه
			بیل	بیل		
		ستول ارضه				
		تقل صنفه				

دفتر گل

حساب

تاریخ شماره	تاریخ		شرح	بکار بیل	بناکار بیل	بیمانه بیل
	روز	ماه				
			ستول ارضه			
			تقل صنفه			

دفتر گل

حساب

تاریخ شماره	تاریخ		شرح	بکار بیل	بناکار بیل	بیمانه بیل
	روز	ماه				
			ستول ارضه			
			تقل صنفه			

دفتر گل										حساب	
تاریخ شماره	تاریخ		شرح	بکار بیل	بناکار بیل	بیمانه بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	
	روز	ماه									
			ستول ارضه								
			تقل صنفه								

دفتر گل										حساب	
تاریخ شماره	تاریخ		شرح	بکار بیل	بناکار بیل	بیمانه بیل	بیل	بیل	بیل	بیل	
	روز	ماه									
			ستول ارضه								
			تقل صنفه								

ارزیابی فعالیت هنرجو در کارگاه حسابداری عملی

نمره ۰ ۰/۵ ۱ ۱/۵ ۲

الف - ارزیابی کار فردی

۱- نظم و انضباط، توانایی، سعی و تلاش در انجام کارها

۲- دقت، تمیزی، سرعت و ممارست در کار

۳- داشتن مسئولیت در بهتر انجام دادن تکالیف و امور محوله

ب - ارزیابی فرد در کار گروهی

۱- تقسیم صحیح فعالیت‌ها، رعایت توالی فعالیت با اعضای گروه کاری

۲- همکاری، همفکری و تعاون در انجام بهتر امور با اعضای گروه کاری

۳- رعایت زمان مقرر برای انجام تکالیف و هماهنگی با اعضای گروه کاری

۴- مشاوره با اعضای گروه کاری و ارائه صحیح، کامل و به موقع تکالیف

ج - ارزیابی عمومی کار

۱- رعایت اصول مربوط به صدور اسناد حسابداری، دفترنویسی و گزارش نویسی

۲- رعایت ضوابط در شماره و تاریخ گذاری اسناد، تکمیل ضمائم، امضای اسناد،

جمع زدن صحیح ستون‌ها و مانده گیری حساب‌ها

--	--	--	--	--

۳- کاهش در اشتباهات، قلم خوردگی و لاک گیری، توجه به جزئیات فعالیت‌ها،

نظم و تمیزی در صدور اسناد حسابداری، ثبت دفاتر و ارائه کامل و صحیح گزارش‌ها

ارزیابی فوق مربوط به تمرین شماره(های)----- است و نمره هنرجو ----- می‌باشد.

محل امضای هنرآموز

تاریخ:

- هدف‌های رفتاری (مسئله ۳-۴): انتظار می‌رود با حل این مسئله، هنرجو توانایی انجام حسابداری دوایر را به منظور تهیه گزارش سود و زیان براساس مبانی تسهیم هزینه به شرح زیر به دست آورد:
- ۱- هزینه‌های مستقیم و هزینه‌های عمومی دوایر را تسهیم و محاسبه کند.
  - ۲- محاسبات مربوط به تسهیم هزینه‌های عمومی را انجام دهد.
  - ۳- سود و زیان هر یک از غرفه‌ها را به تفکیک سود و زیان فروشگاه محاسبه کند.
  - ۴- گزارش خلاصه سود و زیان فروشگاه‌هایی را که دارای دوایر متعدد است ارائه دهد.
  - ۵- ثبت دفاتر حسابداری مؤسسات دارای دوایر متعدد را انجام دهد.

فروشگاه احسان دارای دو غرفه‌ی فروش است. غرفه‌ی اول لوازم صوتی و غرفه‌ی دوم لوازم خانگی را عرضه و به فروش می‌رساند. تراز آزمایشی اصلاح شده فروشگاه احسان به تاریخ ۱۳/۱۲/۲۹ به شرح زیر است:

شماره حساب	نام حساب	بدهکار	بستانکار
۱۰۱	صندوق	۶۵۳۰۰	
۱۰۲	بانک	۲۱۸۰۰	
۱۰۳	حساب‌های دریافتی	۵۳۶۰۰	
۱۰۴	ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول		۸۵۰۰
۱۰۵	اسناد دریافتی	۱۲۰۰۰	
۱۰۶	پیش‌پرداخت بیمه	۸۵۰۰	
۱۱۱	ملزومات فروشگاه	۱۱۸۰۰	
۱۱۵	موجودی لوازم صوتی	۱۲۰۵۰۰	
۱۱۶	موجودی لوازم خانگی	۳۰۱۲۰۰	
۱۳۱	اثانه فروشگاه	۹۴۵۰۰	
۱۳۲	استهلاک انباشته اثانه فروشگاه		۱۴۵۰۰
۲۰۱	حسابهای پرداختی		۲۶۸۱۰۰
۲۰۲	اسناد پرداختی		۵۹۶۰۰
۳۰۱	سرمایه		۴۵۲۰۰۰
۳۰۳	خلاصه سود و زیان	۵۱۸۰۰۰	۴۲۱۷۰۰
۴۰۱	فروش لوازم صوتی		۲۸۹۸۰۰
۴۰۲	فروش لوازم خانگی		۸۳۵۸۰۰
۴۰۳	برگشت از فروش و تخفیفات لوازم صوتی	۹۵۰۰	
۴۰۴	برگشت از فروش و تخفیفات لوازم خانگی	۱۸۰۰۰	
۴۱۱	خرید لوازم صوتی	۱۲۵۰۰۰	
۴۱۲	خرید لوازم خانگی	۳۳۵۷۰۰	
۴۱۷	هزینه‌ی حمل لوازم صوتی	۱۷۸۰۰	
۴۱۸	هزینه‌ی حمل لوازم خانگی	۲۸۵۰۰	
۵۰۱	هزینه‌ی حقوق کارکنان اداری	۱۸۶۰۰	
۵۰۲	هزینه‌ی سوخت و روشنایی	۵۰۰۰	
۵۰۳	هزینه‌ی اجاره‌ی محل	۲۵۰۰۰	
۵۰۴	هزینه‌ی بیمه	۶۴۰۰	
۵۵۱	هزینه‌ی حقوق فروشندگان	۱۴۲۰۰۰	
۵۵۲	هزینه‌ی آگهی و تبلیغات	۱۰۰۰۰	
۵۵۳	هزینه‌ی ملزومات فروشگاه	۴۰۰۰	
۵۵۴	هزینه‌ی استهلاک اثانه فروشگاه	۸۵۰۰	
۵۵۵	هزینه‌ی حمل و توزیع کالا	۱۸۷۰۰۰	
۵۵۶	هزینه‌ی مطالبات سوخت شده	۳۴۴۰۰	
	جمع - ریال	۲۳۵۰۰۰۰	۲۳۵۰۰۰۰

اطلاعات اضافی زیر در دست است:

۱- از مبلغ ۵۱۸۰۰۰ ریال موجودی لوازم صوتی و لوازم خانگی که در تراز آزمایشی اصلاح شده فوق ارائه گردیده است مبلغ ۲۱۰۰۰۰ ریال آن مربوط به لوازم صوتی و مبلغ ۳۰۸۰۰۰ ریال دیگر آن مربوط به لوازم خانگی می باشد.

۲- مبانی تسهیم و تخصیص هزینه‌ها و سایر اطلاعات مورد نیاز به شرح زیر می باشد:

الف - هزینه‌ی حقوق کارکنان (مبنا ۳۵ درصد برای غرفه لوازم صوتی و ۶۵ درصد برای غرفه لوازم خانگی طبق لیست تنظیمی حقوق کارکنان)

ب - هزینه‌ی ملزومات فروشگاه براساس برگ درخواست ملزومات توسط هر غرفه. غرفه‌ی اول ۱۰۰۰ ریال و غرفه‌ی دوم ۳۰۰۰ ریال.

ج - هزینه‌ی سوخت و روشنایی و اجاره‌ی محل (مبنا سطح مترمربع اشغال شده توسط هر غرفه) غرفه‌ی اول ۳۰ درصد و غرفه‌ی دوم ۷۰ درصد سطح را اشغال کرده است.

د - هزینه‌ی استهلاک اثاثه‌ی فروشگاه (مبنا اثاثه مورد استفاده در هر غرفه). وسایل موجود در غرفه‌ی اول ۳۵۸۰۰ ریال و غرفه‌ی دوم ۵۸۷۰۰ ریال می باشد.

ه - هزینه‌ی بیمه (مبنا به نسبت میانگین ارزش موجودی کالا اول و پایان دوره هر یک از لوازم صوتی و لوازم خانگی).

و - هزینه‌ی حقوق فروشندگان (مبنا لیست حقوق)، حقوق فروشندگان غرفه‌ی اول ۵۲۵۰۰ ریال و حقوق فروشندگان غرفه‌ی دوم ۸۹۵۰۰ ریال.

ز - هزینه‌ی آگهی و تبلیغات (مبنا مخارج انجام شده توسط هر غرفه)، غرفه‌ی اول ۳۰۰۰ ریال و غرفه‌ی دوم ۷۰۰۰ ریال.

ح - هزینه‌ی حمل و توزیع کالا (مبنا به نسبت ارزش کالای فروخته شده طی دوره).

ط - هزینه‌ی مطالبات سوخت شده. (مبنا به نسبت فروش خالص هر غرفه).

مطلوب است:

۱- تهیه گزارش سود و زیان هر یک از غرفه‌ها به تفکیک و سود و زیان فروشگاه احسان به طور یکجا.

۲- چنانچه بخواهیم مبانی تسهیم هزینه را تغییر دهیم، پیشنهاد شما برای مبانی جدید چیست؟ و چرا؟